

Quickscan gebiedsvisie plan Tuindersweijde-Zuid

Voorstel aanpassen geurnorm i.v.m. woningbouw Tuindersweijde-Zuid

Opdrachtgever:

Gemeente Koggenland
Middenhof 2
1648 JG De Goorn

Opsteller quickscan:

Busscher Milieu Advies
Dannenkampsweg 37a
7615 NK Harbrinkhoek
Tel. 06-14730577
Email: busscher@busschermilieu.nl

Versie: 03

Vrijgave: M. Busscher Handtekening:

Datum: 28-10-2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Worden belangen veehouderij geschaad?	4
3 Woon- en leefklimaat toekomstige bewoners Tuindersweijde-Zuid	5
4 Keuzes acceptabel woon- en leefklimaat	10
5 Conclusie	11

1. Inleiding

De gemeente Koggenland wil het woningbouwplan Tuindersweijde-Zuid in uitvoering brengen. Op geringe afstand van plan Tuindersweijde-Zuid is de agrarische inrichting Braken 10 te Obdam gelegen. De geurcontour van deze inrichting gaat over het plangebied heen. Dit was destijds voor de gemeente Koggenland de reden om een gebiedsvisie en geurverordening op te stellen. Deze geurverordening is op 27 juni 2013 vastgesteld. In 2016 is een wijziging van de geurverordening vastgesteld. De gewijzigde geurverordening van 2016 heeft overigens geen invloed op het plangebied Tuindersweijde-Zuid.

In de geurverordening van 27 juni 2013 heeft de gemeente Koggenland bepaald dat voor de bestaande woningen in de bebouwde kom van Obdam een maximale geurbelasting van 1,5 odour is toegestaan. Voor de toekomstige woningen in het plangebied Tuindersweijde-Zuid is een geurbelasting van maximaal 4,0 odour toegestaan. Op basis van deze vastgestelde geurverordening zou destijds plan Tuindersweijde-Zuid kunnen worden uitgevoerd.

In 2018 is de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) gewijzigd. Bij deze wijziging zijn diverse geuremissiefactoren van huisvestingssystemen met een luchtwassysteem aangepast. Uit onderzoek was immers naar voren gekomen dat de geurreductie bij luchtwassystemen minder bedroeg dan aanvankelijk was aangenomen. Dit was voor de minister de reden om de geuremissiefactoren uit de Rgv bij stalsystemen met luchtwassers te verhogen.

De aanpassing van de geuremissiefactoren heeft ook gevolgen voor de geuremissie afkomstig van de inrichting Braken 10. Door de wijziging heeft de inrichting Braken 10, op basis van de vigerende milieuvergunning van 5 april 2011, een geuremissie van 53.776 odoureenheden. Voordat de geuremissiefactoren wijzigden bedroeg de geuremissie, op basis van de vigerende milieuvergunning, 41.977 odoureenheden.

Daarnaast is op 5 oktober 2020 een nieuwe versie van V-stacks vergunning gepubliceerd. Het gebruik van deze versie, V-stacks vergunning versie 2020, is verplicht vanaf het moment van plaatsing van de gewijzigde Rgv in de Staatscourant. Naar verwachting rond 1 november 2020.

Door de gewijzigde geuremissiefactoren uit de Rgv (lees hogere geuremissiefactoren) en de nieuwe versie van V-stacks vergunning blijkt dat de geurcontour (4 odour-contour) van de inrichting De Braken 10 over het plangebied Tuindersweijde-Zuid is komen te liggen. Er is zodoende geen sprake meer van een goed woon- en leefklimaat in een deel van het plangebied. In het gedeelte van het plangebied waar geen goed woon- en leefklimaat aanwezig is, mogen geen woningen worden gebouwd.

In deze rapportage wordt ingegaan op de ligging van huidige 4 odour-contourlijn. De mogelijkheid om een gewijzigde geurnorm voor het plangebied Tuindersweijde-Zuid vast te stellen en de situatie Braken 10 (Stuijt) te Obdam. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet zoveel mogelijk worden gehandhaafd.

Er zijn in ieder geval twee relevante partijen: de veehouderij gelegen aan de Braken 10 en de toekomstige bewoners van Tuindersweijde-Zuid.

De veehouderij heeft twee belangen:

- voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en
- indien hij concrete uitbreidingsplannen heeft (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding), deze ook te realiseren.

De toekomstige bewoners hebben belang bij een goed woon- en leefklimaat.

2. Worden belangen veehouderij geschaad?

Als eerste behandelen we hier de belangen van de veehouderij (inrichting Braken 10, Stuijt). Om er voor te zorgen dat de inrichtinghouder niet in zijn belangen wordt geschaad, moet de inrichtinghouder de mogelijkheid behouden om zijn vergunde veebezetting overal binnen zijn toegewezen bouwblok te kunnen huisvesten. Daarnaast moet rekening worden gehouden met concrete uitbreidingsplannen. Hiervoor gelden dezelfde criteria als voor het vergunde recht. Er hoeft geen rekening te worden gehouden met toekomstige (niet concrete) uitbreidingsplannen. De inrichting Braken 10 heeft geen concrete uitbreidingsplannen. De vigerende vergunning van 5 april 2011, waarbij op grond van de vigerende Rgv 53.776 odeureenheden zijn vergund, geldt daarom als basis voor dit document en voor de berekeningen. Uit uitgevoerde milieucontroles en uit luchtfoto's blijkt dat de vergunde situatie in zijn geheel is opgericht en in werking is gebracht.

Geurbelasting op de bestaande woningen

Op grond van de vigerende geurverordening geldt een geurnorm van 1,5 odour op de bestaande woningen van de bebouwde kom van Obdam. Uit de berekening met v-stacks vergunning versie 2020 blijkt dat de inrichting Braken 10 op basis van de vigerende milieuvergunning een geurbelasting van 2,2 odour veroorzaakt op de woning gelegen in de bebouwde kom (zie hoofdstuk 3, figuur 2: resultaat geurberekening V-stacks vergunning, rekenpunt 22 (Brederodelaan 50)). Dit betekent dat voor de inrichting Braken 10 sprake is van een overbelaste geursituatie. Het is voor de inrichting in principe niet mogelijk om uit te breiden in dieraantallen, dan wel om de emissiepunten te verplaatsen. Veelal wordt gesproken dat de inrichting 'op slot' zit. Uitbreiding in dieraantallen of verplaatsing van emissiepunten is enkel nog mogelijk door gelijktijdig met de wijzigingen de geuroverbelaste situatie terug te brengen.

Uitbreidings- en wijzigingsmogelijkheden inrichting Braken 10 te Obdam

In deze situatie mag de veehouderij Braken 10 enkel wijzigen in dierenbestand onder voorwaarden zoals opgenomen in artikel 3.115, lid 2 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Op grond van dit artikel zou in een gewijzigde situatie van de inrichting Braken 10, de geurbelasting op de woning binnen de bebouwde kom maximaal $((2,2 - 1,5)/2 + 1,5 =)$ 1,85 odour mogen bedragen. Kortom de inrichting Braken 10 mag het veebestand wel wijzigen (of zelfs uitbreiden), maar bij deze wijziging moet de geurbelasting ten opzichte van de huidige situatie (vergunning 2011) gereduceerd worden.

Het realiseren van nieuwe geurgevoelige objecten (plan Tuindersweijde-Zuid) welke zijn gelegen tussen de inrichting Braken 10 en de reeds bestaande geurgevoelige objecten (Brederodelaan 50) heeft dus geen negatieve (lees beperkende) invloed op de uitbreidingsmogelijkheden van de inrichting. Zoals gezegd wordt de inrichting door de reeds bestaande woningen beperkt in haar uitbreidingsmogelijkheden.

3 Woon- en leefklimaat toekomstige bewoners Tuindersweijde-Zuid

De gemeenteraad dient een standpunt in te nemen ten aanzien van een goed woon- en leefklimaat. Hierbij is sprake van een zekere mate van beleidsvrijheid. Grondslag voor de beoordeling van het aanvaardbaar woon- en leefklimaat, is de vaststelling van hetgeen door de gemeenteraad als aanvaardbaar wordt beschouwd. Hierbij worden verschillende milieuklassen onderscheiden.

Relatie tussen de voorgrondbelasting en de geurhinder

<u>Voorgrondbelasting</u> [ouE/m ³ als 98-percentiel]	<u>Geurhinder</u> Niet-concentratiegebied
<u>1</u>	7%
<u>1,5</u>	9%
<u>2</u>	11%
<u>3</u>	15%
<u>4</u>	19%
<u>5</u>	21%
<u>6</u>	24%
<u>7</u>	26%
<u>8</u>	29%
<u>9</u>	31%
<u>10</u>	33%
<u>12</u>	36%

Het RIVM hanteert voor haar milieurapportages en -toekomstverkenningen voor het aspect geurhinder onderstaande 'milieukwaliteitscriteria':

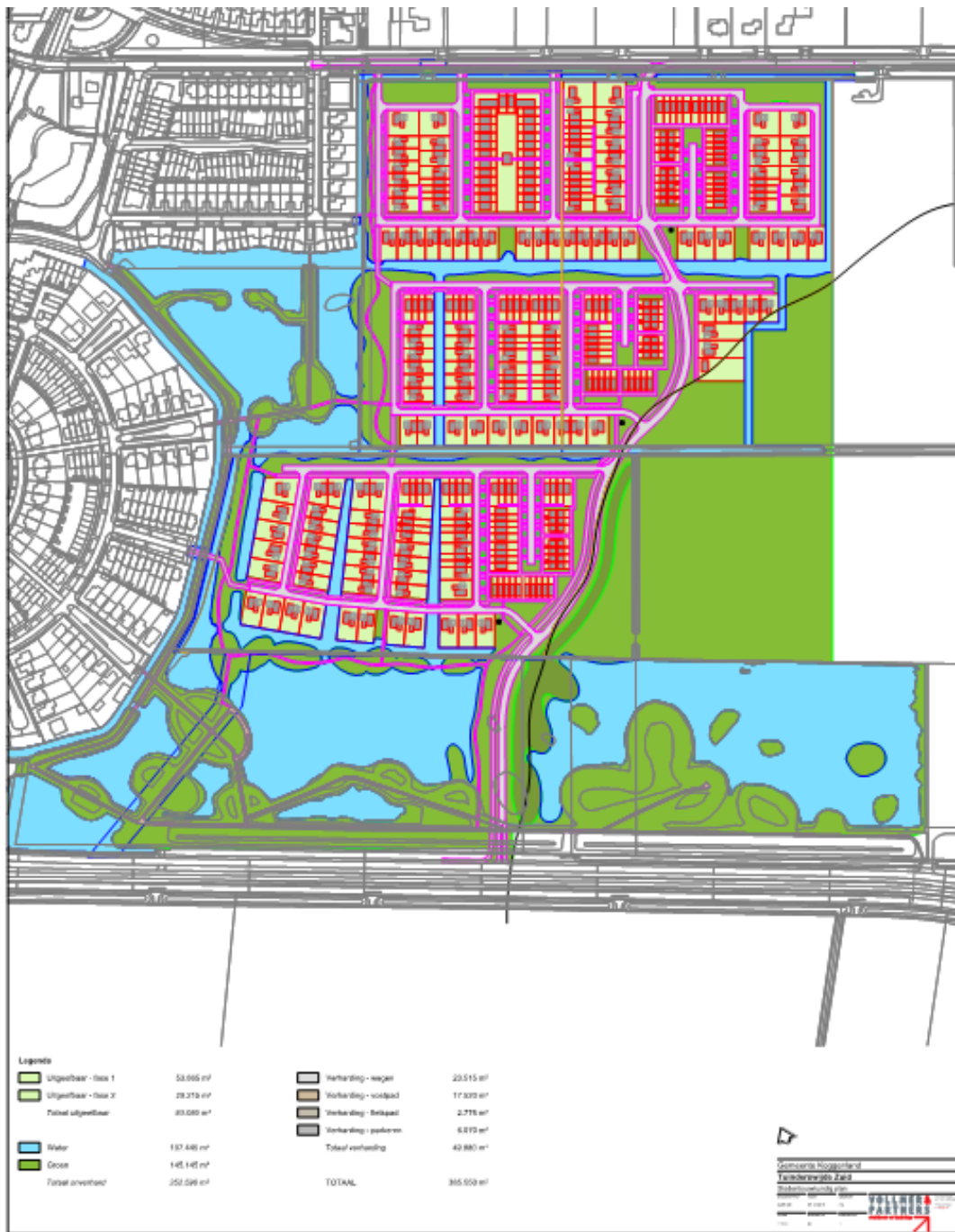
<u>Milieukwaliteit</u>	<u>Geurgehinderden [%]</u>
<u>zeer goed</u>	< 5
<u>goed</u>	5 – 10
<u>redelijk goed</u>	10 – 15
<u>matig</u>	15 – 20
<u>tamelijk slecht</u>	20 – 25
<u>slecht</u>	25 – 30
<u>zeer slecht</u>	30 – 35
<u>extreem slecht</u>	35 – 40

Bron: GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)

In de vigerende geurverordening is voor plan Tuindersweijde-Zuid een geurbelasting van 4 odour als acceptabel beschouwd. Bij een voorgrondbelasting van 4 odour is sprake van 19% gehinderden. Een hinderpercentage van 19% gehinderden komt overeen met een leefkwaliteit welke als 'matig' is gedefinieerd.

Stedenbouwkundig plan

In figuur 1 is het plangebied Tuindersweijde-Zuid weergegeven. Deze kaart is op 6 mei 2020 door de gemeente Koggenland bij ons aangeleverd.

Figuur 1: stedenbouwkundig plan (bron: Vollmer&Partners, Amersfoort projectnr. 2408-320, d.d. 5-12-2019)

Uitgangspunten en werkwijze berekening geur

Bij het opstellen van de geurberekening is de vigerende milieuvergunning van de inrichting J.P.M. Stuijt, Braken 10 te Obdam van 5 april 2011 als uitgangspunt genomen. Zoals onder hoofdstuk 2 weergegeven is het voor de inrichting niet mogelijk om de emissiepunten te verleggen. De vergunde parameters zijn dan ook als invoerparameters gebruikt.

De geuremissiefactoren zoals vastgesteld in de Regeling geurhinder en veehouderij (vastgesteld in 2018) zijn anno 2020 rechtsgeldig. En daarom als input voor de berekening gebruikt.

De geurberekening is uitgevoerd met behulp van het rekenprogramma V-stacks vergunning versie 2020. Het rekenresultaat is hieronder weergegeven.

Generereerd op: 28-10-2020 berekend met : V-Stacks Vergunning 2020 Release juli 2020 (c) DNV GL

Page 1

Naam van de berekening: geur Tuindersweijde okt 2020 ver

Gemaakt op: 2020-10-28 11:44:22

Rekentijd: 0:00:34

Naam van het bedrijf: koggenland Tuindersweijde okt 2020 versie 1

Berekende ruwheid: 0,120 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Ultr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	stal B	123 225	520 014	8,2	4,7	0,87	21 765	5,2
2	stal E	123 226	519 960	4,0	0,4	4,00	1 985	3,3
3	stal F en G	123 242	519 987	5,1	0,4	4,00	2 543	3,6
4	stal I	123 276	520 000	5,2	1,6	0,40	27 483	4,6

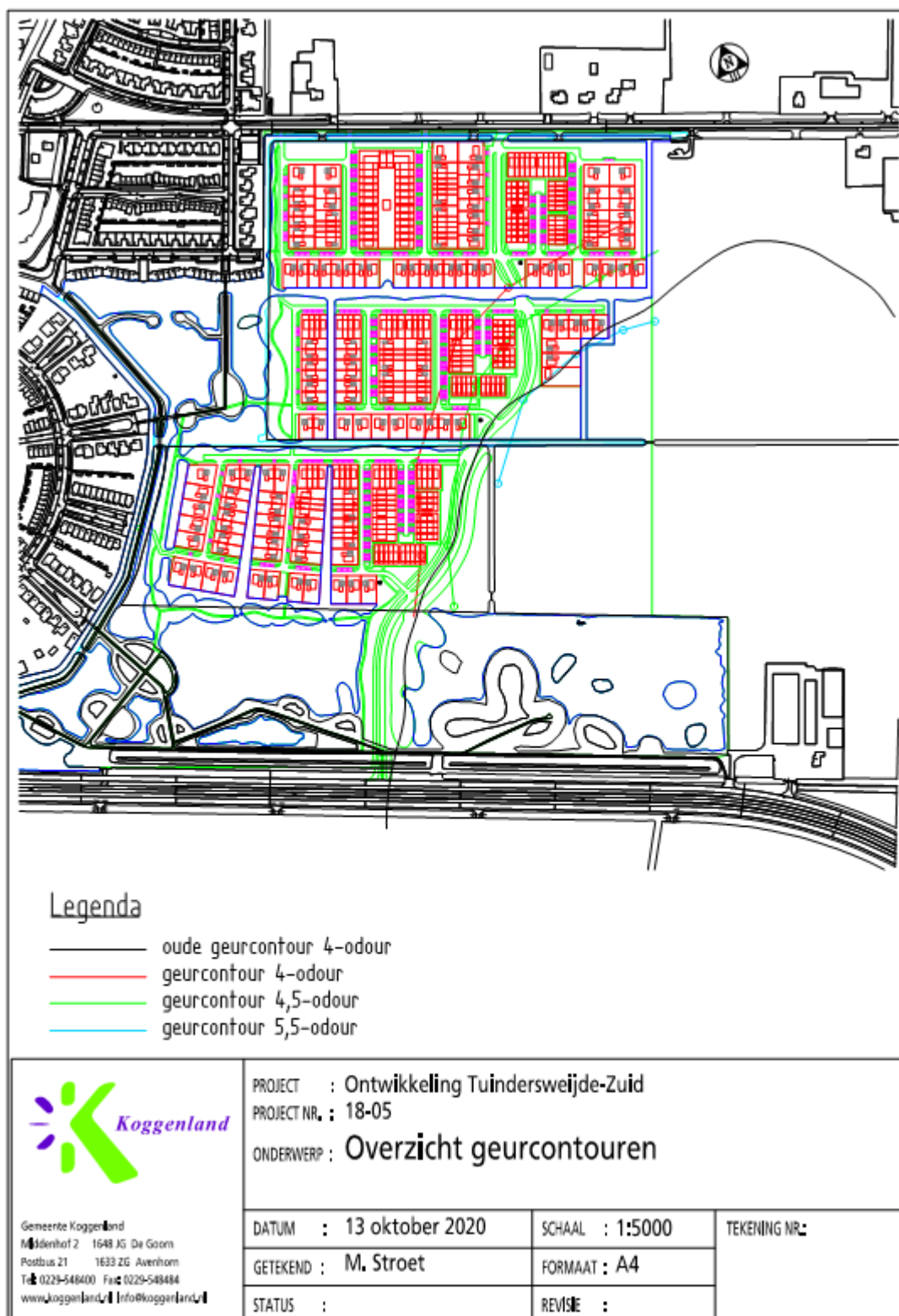
Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geumorm	Geurbelasting
5	woning meeste geur	123 126	520 401	8,0	5,7
6	4,5 contour	122 935	520 225	8,0	4,5
7	4,5 contour	122 955	520 287	8,0	4,5
8	4,5 contour	123 020	520 395	8,0	4,5
9	4,5 contour	123 050	520 430	8,0	4,5
10	4,5 contour	123 120	520 470	8,0	4,5
11	4,5 contour	123 215	520 480	8,0	4,5
12	5,5 contour	123 250	520 415	8,0	5,5
13	5,5 contour	123 216	520 420	8,0	5,5
14	5,5 contour	123 160	520 417	8,0	5,5
15	5,5 contour	123 090	520 395	8,0	5,5
16	5,5 contour	123 030	520 325	8,0	5,5
17	4 contour	122 925	520 288	8,0	4,0
18	4 contour	122 960	520 380	8,0	4,0
19	4 contour	123 050	520 480	8,0	4,0
20	4 contour	123 123	520 510	8,0	4,0
21	4 contour	123 215	520 520	8,0	4,0
22	brederodelaan 50	122 890	520 624	1,5	2,2
23	bestaande woning	122 638	520 425	1,5	1,5

Figuur 2: Resultaat geurberekening (v-stacks vergunningen)

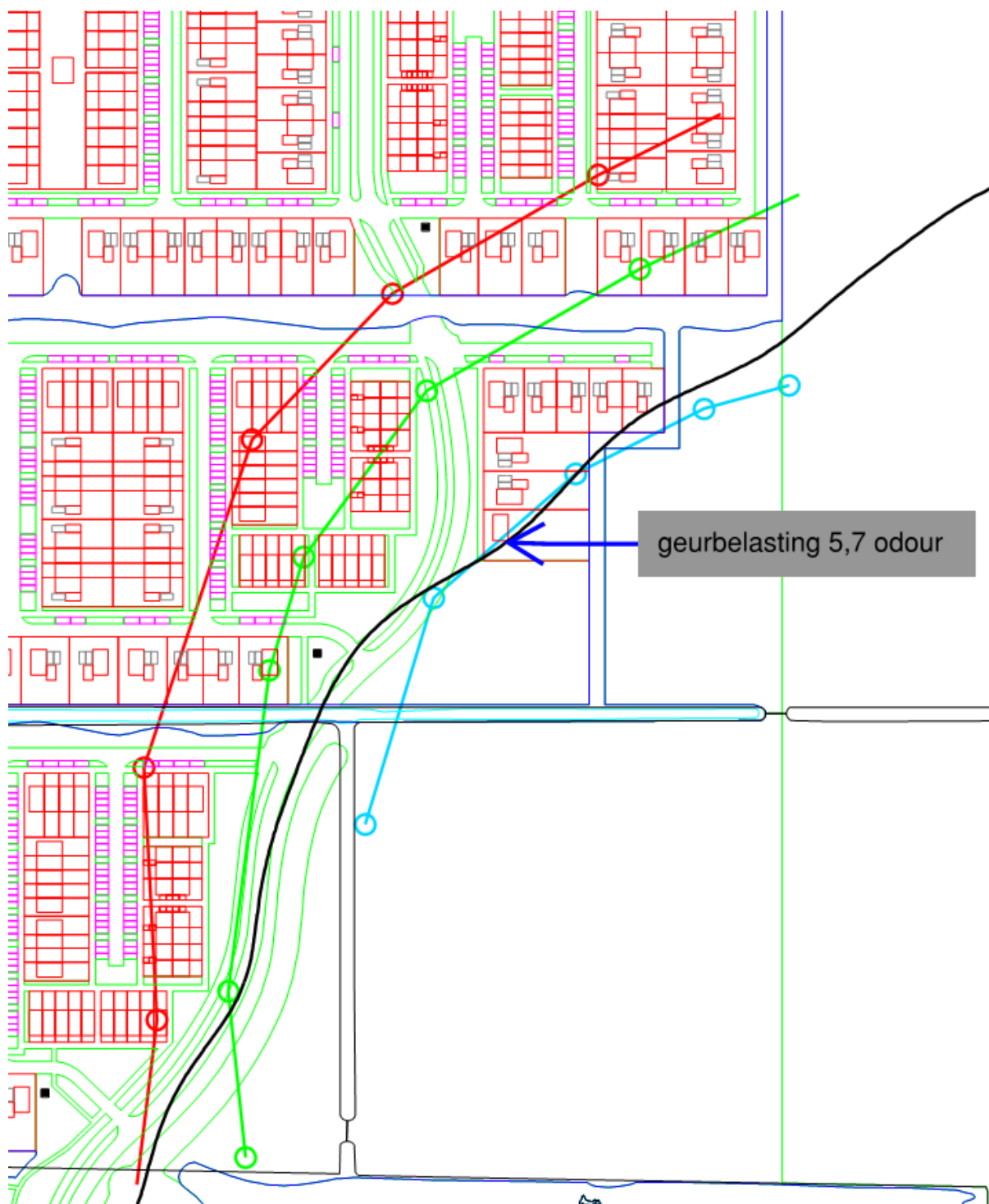
Uitwerking op kaart

De rekenresultaten van V-stacks vergunningen (figuur 2) zijn hieronder uitgewerkt op kaart. Hierbij is het stedenbouwkundig plan (figuur 1) eveneens op kaart geprojecteerd.

Figuur 3: uitwerking berekening v-stacksvergunningen op kaart

In onderstaande figuur is nader ingezoomd op de ligging van de diverse geurcontourlijnen. Tevens is de toekomstige woning met de met de hoogste geurbelasting (rekenpunt 5 uit de V-stacks berekening) weergegeven. De geurbelasting op deze woning bedraagt 5,7 odour.

Legenda:

- geurcontour 4-odour
- geurcontour 4,5-odour
- geurcontour 5,5-odour

Figuur 4: uitwerking contourlijnen op kaart

In de huidige geurverordening is voor plan Tuindersweijde-Zuid een geurbelasting van 4 odour toegestaan. De geplande woningen gelegen tussen de 4 odour contourlijn (rode lijn) en de inrichting Braken 10 mogen niet gebouwd worden. Op grond van de huidige geurverordening is immers geen sprake van een goed woon- en leefklimaat in dit deel van het plangebied.

Gevolgen:

Het voorgenomen woningbouwplan Tuindersweijde-Zuid kan niet in zijn geheel worden uitgevoerd. De gemeente Koggenland heeft in haar gebiedsvisie uit 2013 overwogen dat zij een geurbelasting van 4 odour een acceptabel geurhinderniveau vinden voor de toekomstige bewoners van Tuindersweijde-Zuid. Geurbelasting van meer dan 4 odour vond en vindt (want de geurverordening 2013 is nog steeds van kracht) de gemeente Koggenland voor de toekomstige bewoners van Tuindersweijde-Zuid niet acceptabel.

4 Keuzes acceptabel woon- en leefklimaat

Op grond van de huidige geurverordening is een geurbelasting van 4 odour toegestaan. Bij een geurbelasting van 4 odour is sprake van 19% gehinderden. Een hinderpercentage van 19% gehinderden komt overeen met een leefkwaliteit welke als 'matig' is gedefinieerd.

Bij een geurbelasting van 4,5 odour is sprake van 20% gehinderden. 20% gehinderden komt overeen met een leefkwaliteit welke als 'matig' is gedefinieerd.

Bij een geurbelasting van 5,5 odour is sprake van 22,5% gehinderden. 22,5% gehinderden komt overeen met een leefkwaliteit welke als 'tamelijk slecht' is gedefinieerd.

Bij een geurbelasting van 5,7 odour (nodig om het gehele plan Tuindersweijde-Zuid in uitvoering te brengen) is sprake van 23% gehinderden. 23% gehinderden komt overeen met een leefkwaliteit welke als 'tamelijk slecht' is gedefinieerd.

Uitspraak Raad van State

Hieronder is een uitspraak van de Raad van State weergegeven. Het College van B&W van de gemeente Groesbeek had in deze een norm van 5 odour opgenomen voor de uitbreidingslocatie (toekomstige woningbouw). De gemeente Groesbeek is, net zoals de gemeente Koggenland, gelegen buiten een concentratiegebied. De Voorzitter heeft in deze zaak de vastgestelde norm voor het plangebied van 5 odour niet verworpen.

ABRvS nr. 201001167/1/H1 van 10 november 2010, gemeente Groesbeek

Samenvatting uitspraak:

De Raad heeft in de Geurgebiedsvisie een gemeentedekkend gebiedsgericht geurbeleid neergelegd, waarin een afweging is gemaakt tussen geurbelasting en geurbeleving. In de Geurverordening heeft de Raad voor het grondgebied waarbinnen de woningen zijn voorzien, een geurnorm vastgesteld van 5 odour units per kubieke meter lucht. De woningen worden gerealiseerd binnen de bebouwde kom en buiten een concentratiegebied als bedoeld in artikel 1 van de Wgv.

Het college heeft de door het bedrijf van [appellant] veroorzaakte geurbelasting aangemerkt als de voor het gebied meest geur veroorzakende. De geurbelasting van het bedrijf is bij de beoordeling van het woon- en leefklimaat ter plaatse beschouwd als zogenoemde voorgrondbelasting. Een

bepaalde geurbelasting wordt, bij gelijke belastingen, als voorgrondbelasting als hinderlijker ervaren dan als achtergrondbelasting. Volgens het college leidt de feitelijke geurbelasting, die ongeveer 4,3 odour units per kubieke meter lucht bedraagt, tot niet meer dan 19 procent geurgehinderden. Bij die berekening heeft het college de bijlagen 6 en 7 van de Handreiking van de Wgv gehanteerd. In hetgeen [appellant] ter zake heeft aangevoerd, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de rechtbank niet ervan heeft mogen uitgaan dat het college deze bijlagen heeft mogen gebruiken. Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat dit percentage gehinderden acceptabel is, mede omdat de voorziene woningen komen te liggen in een overgangsgebied tussen buitengebied en bebouwd gebied. Geen aanleiding bestaat voor het oordeel dat het college, gegeven de aan hem toekomende beoordelingsruimte, hiermee niet voldoende heeft gemotiveerd dat ter plaatse een aanvaardbaar woon- en leefklimaat zal worden gerealiseerd. Niet in geschil is dat de voorziene woningen de uitbreidingsmogelijkheden van het bedrijf van [appellant] niet beperken. Binnen de geurcontour van 5 odour per kubieke meter lucht van zijn bedrijf zijn reeds geurgevoelige objecten aanwezig die dichterbij zijn gelegen dan de voorziene woningen. Geen aanleiding bestaat voorts voor het oordeel dat het college alvorens vrijstelling te verlenen in dit verband had moeten nagaan of het treffen van bronmaatregelen bij het bedrijf had kunnen leiden tot een beperking van de geuremissie.

5 Conclusie

De gemeenteraad Koggenland dient een standpunt in te nemen ten aanzien van een goed woon- en leefklimaat voor het toekomstig woongebied Tuindersweijde-Zuid. Hierbij is sprake van een zekere mate van beleidsvrijheid.

Bij het niet aanpassen van de geurverordening kan een groot deel van het plangebied geen doorgang vinden.

Bij het opnemen van een geurnorm van 5 odour units voor een uitbreidingslocatie lijkt, gezien de uitspraak van de Raad van State inzake de gemeente Groesbeek (net zoals gemeente Koggenland gelegen in een niet-concentratiegebied), in ieder geval acceptabel.

Om het gehele plangebied te kunnen realiseren is dient in de geurverordening de norm van 5,7 odour units te worden vastgesteld. Bij deze norm is net zoals bij de 5 odour sprake van een tamelijk slecht woon- en leefklimaat.

Bij geen enkele keuze die gemaakt wordt, zal er een situatie ontstaan waarbij inrichtinghouder Stuijt wordt belemmerd in zijn huidige en toekomstige bedrijfsvoering. De inrichting Braken 10 zit immers al op slot door de reeds aanwezige bebouwde kom van Obdam. Voor deze inrichting zijn nog wel uitbreidingsmogelijkheden, maar enkel onder de voorwaarde dat de geurbelasting op de overbelaste woningen in Obdam omlaag gaat. De situatie wordt in die situatie dus gunstiger voor de omgeving.